

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 180 Lei
 Pe jumătate 90 Lei
 În America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Târnava-mică
 Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei
 a doua și a treia oră 4 Lei.

„Astra” culturală.

— Cu prilejul adunării generale care s'a ținut la Sibiu în 4—5 Decembrie. —

Numele din fruntea acestor șire multora dintre cetitorii noștri li-se va părea nou și poate chiar neînțeles. Dar dacă vom spune că sub »Astra« culturală este a se înțelege »Asociațiunea pentru literatură și cultura poporului român« se vor afla dumiriți îndată chiar și cetitorii cu mai puțină carte din cuprinsul Ardealului.

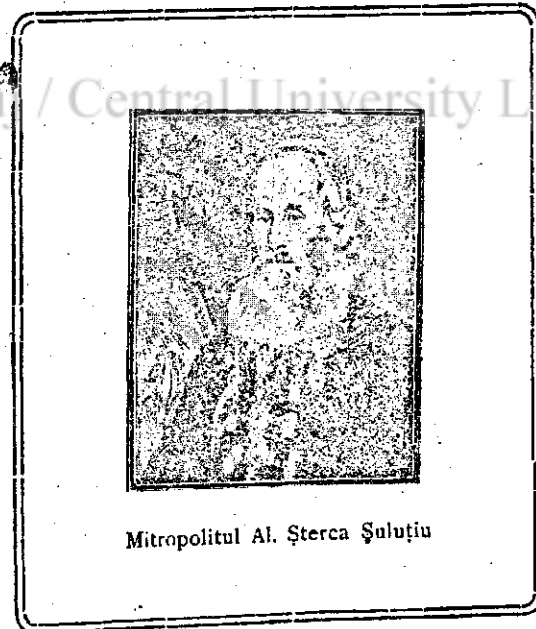
Cuvântul »Asociațiune« răsună demult pe plaiurile ardelenesti. Sătenii noștri, auzindu-l astfel, știu că este vorba de tovarășia cea mare pentru luminarea și învățătura poporului, care de peste o jumătate de veac tipărește cărți folositoare și le împarte dealungul și dealatul Ardealului. Și mai știu, că această însoțire cărturărească în cursul anilor a întins o mulțime de ajutoare la copiii săraci de prin școli, dându-le puțința să răsbată în lume spre folosul nației și al poporului nostru. Cine nu-și aduce aminte, că, mai cu seamă înaintea războiului și înainte de multele alegeri de deputați din zilele noastre, ori de câteori coborâiau în popor cărturarii români de prin orașe, cu învățături și cu sfaturi, aproape totdeauna veniau în numele »Asociațiunii«.

Acestui nume, cam lung și cam greu de rostit, i-s'a zis mai scurt »Astra« (prescurtat din *Asociațiunea transilvană*). Iar fiindcă »Astra« luptă pentru luminare sau cultură, i-s'a adăos cuvântul culturală, dându-i-se poleaca: *Astra culturală*. Acest nume ar fi bine să se cunoască pretutindeni și să intre și în popor, ca mai potrivit pentru zilele de astăzi.

Despre rosturile acestei tovarășii noi am scris adeseori și am arătat în anii mai înainte, cum a luat ea ființă la 1861 prin silințele marilor arhierii Alexandru Șterca Șuluțiu și Andrei Șaguna și prin ale unor cărturari ca Timotei Cipariu, George Barițiu și Ioan Pușcariu. Temeliile ei n'au fost puse deci de un singur om, nici de credincioșii unei singure biserici sau confesiuni, ci ea a izvorit din simțirea cea dimpreună a tuturor fiilor Ardealului, cari, după cumplita înțelare a năzuințelor naționale la 1848—49, au văzut că singura scăpare și singurul an de mântuire pentru nația românească este: *învățătura și luminarea*. Acesta i-a fost scopul și spre lumină și învățatură au năzuit părinții noștri dela 1861 încoace,

pană când au sosit vremile mântuirii noastre naționale.

Spre a-și putea îndeplini scopurile sale Asociațiunea transilvană avea lipsă de fonduri și de bani. Și cade așa de bine sufletelor noastre să o putem spune, că cel dintâi și cel mai mare ajutor bănesc, pe lângă cel cu mintea și cu învățătura, i-s'a întins Asociației chiar de-aici, dela Blaj, din crutările înflăcăratului arhieru

Mitropolitul Al. Șterca Șuluțiu

Alexandru Șterca Șuluțiu, care s'a înscris telegrafic cu 2000 floreni pe lista fondatorilor. Iar Timotei Cipariu, ales vicepreședinte în cel dintâi comitet de conducere, pe lângă planul de statute (statuistică de scopuri și de îndrumare a lucrărilor), i-a dat tinerei societăți îndemnuri ca acestea:

»Națiunea română nu vrea și nu va suferi niciodată, ca să apună din șirul națiunilor ca română, nu vrea și nu va suferi niciodată cea bajocură, ca să se lapede de al său nume și de a sa limbă, nici în favoarea celei mai culte națiuni și limbi din lume, cu atât mai puțin în favoarea oricărei alta, care ieri alaltăieri era încă necultă, barbară, și care nici până astăzi încă nu și-a scuturat rugina ce-o rodea până la inimă încă înainte cu 20—30 ani, sau înainte ca de-o sută de ani!« (*Canonicele T. Cipariu, cuvânt la începătura Asociațiunii în 23 Oct. 1861*).

Atât acestea strălucite mărturisiri făcute în numele Asociațiunii de Timotei Cipariu, precum și însemnata danie a Mitropolitului Șuluțiu, nu le pomenim aici din vre-o mândrie pentru Blajul nostru, ci

le-am scos din hârtii bătrâne ca să nu se dea uitării, pentru că de o vreme încoace, chiar și unii dintre cărturarii cu nume, când e vorba de înființarea Asociațiunii, uită uneori să pomenească și pe acești mari ctitori cu sufletul și cu banul. Și cu cădintă este să nu facem nedreptate nimănui, dintre cei cari au ostenit pentru luminarea și înălțarea neamului.

Starea de azi a „Astrei”.

În adunarea dela Sibiu din 4 și 5 Decembrie s'a văzut, că din simburele dela 1861 astăzi avem un copac mare și adânc înfipt în pământul străvechinelui Ardeal, cu ramuri întinse până peste Prut în scumpa Basarabie și în jos, peste Dunăre, până în Dobrogea Basarabilor. Aproape nu este ținut în acest larg cuprins unde »Astra culturală« din Ardeal să nu fie cunoscută și să nu fi pătruns cărticelele ei de învățatură bună și sănătoasă. Asociațiunea lucrează azi cu milioane și cu fonduri fel pe fel, adunate dela oameni înțelegători, cari s'a încălzit de marile ei ținte și scopuri. S'a pomenit chiar cu acest prilej numele în veci laudat al răposatului Rege Ferdinand care a fost nu numai ocrotitorul Astrei culturale ca președinte de onoare, ci și un fondator dintre cei mai demni și înțelegători.

Din adunarea dela Sibiu mai amintim fericita constatare că azi Astra culturală intrunește în jurul său toată cărturăreimea neamului nostru din părțile de dincoace de Carpați, în frunte cu toți arhierii, cu profesorii și doctorii cei mai mari dela Universitatea din Cluj, câștigându-și la împreună lucrare chiar și societățile femeiești din întinsa lor uniune. Și ne bucurăm, că Astra și-a îndreptat ochii spre marele scriitor Păr. Ion Agârbicianu, căruia îi va da în mână publicația »Transilvania«, spre a o purta în sfârșit spre cărările de mult viserate și dorite.

Cu asemenea puteri și îndrumări cari vin dela cei mai aleși fii ai neamului nostru, Astra noastră culturală dacă își va ține ochii îndreptați mai cu seamă spre cei mulți și lipsiți de carte, sunt nădejdi că ea va avea celea mai strălucite izbânzi, făcându-se vrednică de marii întemeietori dela 1861.

Să ajute Dumnezeu!

Pe urmele ucigașilor d-nel Costescu.

Ne aducem aminte cum mai dăunazi, niște hoțomani de lumea mare au intrat noaptea la o doamnă foarte bogată din București și, gâtuindu-o, au jefuit sume foarte mari. Cercetările pornite atunci n'au putut descoperi pe făptuitorii. Poliția nu s'a odihnit însă, ci a urmat cu și mai mare grijă cercetările.

De câteva zile niște urme foarte nelăsinate la vedere au dus poliția pe calea cea bună. Ucigașii au fost doi, anume: servitorul dnei Costescu I. n Rusaciuc, cu numele adevărat Nicolae Lăcustă de fel din Bucovina și prietinel său Ion Bungărzan, de fel din Rășinar. La numele lor s'a ajuns prin o rusoaică, Ana Ivanow, care a fost prinsă. Se crede că în curând vor cădea în laț și ucigașii.

Apostolul Duminicii.

Apostolul Duminicii Strămoșilor sau a XXIX. după Rusalii care se cetește Duminică în 11 Decembrie s'a mai citit și în 16 Ianuarie a acestui an în Duminică Leproșilor și s'a tălcut la vremea sa.

Apostolul Duminicii dinaintea de Nașterea lui Hristos (18 Decembrie 1927 s'a mai citit și în Duminică I. din Paresimi, afară de stihurile de începătură, (Evrei 11, 9 și 10), pe cari îl vom tălcut aici, iar celelalte stihuri (Evrei 11, 32-40), fiind tălcute odată, rog a se căuta la locul lor; De altfel același apostol s'a mai citit încă odată și în Duminică I. după Rusalii, a tuturor sfinților, dar acolo apostolul acesta este ceva mai lung (Evrei 11, 33-40 și 12, 1-2).

*

Fraților, cu credința a locuit Avram în pământul făgăduinței, ca într'un pământ străin, în corturi locuind cu Isac și cu Iacob, cei dimpreună moștenitori aceleiași făgăduințe.

Sfântul Pavel dovedește în întreg cap. 11 al epistolei sale către Evrei despre puterea credinței ne vorbește în stihurile 9 și 10 această putere a credinței o dovedește prin pilda lui Avram, care a fost un adevărat erou al credinței, fiindcă s'a dus, la porunca lui Dumnezeu, într'o țară departe și necunoscută de el, în nădejdea că o va putea stăpâni. O altă și mai învederată dovadă a credinței sale a fost apoi că el și urmașii lui Isac și Iacob au ținut la acest pământ ca la pământul făgăduinței, cu toate că acolo locuiau ca într'un pământ străin, nu în case ci în corturi, trecând dintr'un loc într'altul. Iară toate acestea le-a făcut, pentru că avea credința tare, că Dumnezeu își va împlini făgăduința făcută

și le va da țara făgăduinței nu atât cea pământească, cât mai ales cea cerească.

Căci aștepta cetatea care are temelie, al căreia meșter și făcător este Dumnezeu.

Avram, Isac și Iacob nu au fost cetățenii Hanaanului ci ai cerului. De aceea n'a voit Avram să aibă în Hanaan casă, ci a locuit în cort, pentru că ochii lui erau îndreptați zilnic spre cetatea cea cerească ca spre patria lui cea adevărată și stătătoare.

Și încă ce voui mai sice, căci nu-mi ajunge vremea a spune de Ghedeon, și de Barac, și de Samson și de Iește, și de David, și de Samuil, și de proroci, cari prin credință au biruit împărății, lucrat-au dreptate, dobândit-au făgăduințe, astupat-au gurile leilor; stins-au puterea focului; scăpat-au de ascuțișul sabiei; întăritu-s-au din slăbiciune, făcutu-s-au tari în războaie, întors-au taberile străinilor în fugă; lut-au muierile dintru înviere pe morții săi. Și unii s-au muncit, neprimind slobosirea, ca să dobândească mai bună înviere. Iară alții prin batjocuri și prin bătăi au luat ispită, încă și prin legături și prin temniță, uciși au fost cu pietrii, tăiați au fost cu fierăstrăul, ispitiți au fost, cu ucidere de sabie au murit, umblat-au în cojoace și în piei de capre, lipsiți fiind, năcăjiți, de rău supărați (de cari nu era lumea vrednică); în pustii rătăcind, și în peșteri, și în crepăturile pământului. Și aceștia toți mărturisii fiind prin credință nu au primit făgăduință, Dumnezeu ceva mai bun pentru noi mai înainte vășând, ca să nu ia fără de noi săvârșirea.

*

»Cetatea, care are temelie, al căreia meșter și făcător este Dumnezeu«, pe care o aștepta Avram și Isac și Iacob, nu este

alta decât aceea despre care ne spune psalmistul David: »Fericiți, cari locuiesc în casa ta Doamne, în vecii vecilor te vor lauda« (psalm 83, 5) și despre care ne spune sfântul Ioan Evanghelistul: »Și eu, Ioan, am văzut cetatea cea sfântă, Ierusalimul cel nou, pogorând dela Dumnezeu din ceriu, gătită ca o mireasă împodobită pentru bărbatul său. Și am auzit glas mare din ceriu zicând: »Iată locașul lui Dumnezeu cu oamenii, și va locui cu ei; și ei vor fi popoarele lui și însuși Dumnezeu vă fi cu ei, Dumnezeul lor; și va șterge Dumnezeu toată lacrima dela ochii lor, și moartea nu va fi mai mult, nici jale, nici strigare, nici durere nu va fi mai mult, căci cele dintâi au trecut«. (Apocalipsi zi, 2-4).

Și dacă așa este de minunat ceriul, patria noastră viitoare, pentru ce ne lăsăm târâți așa de mult în mocirla păcatelor noastre? Pentru ce credem mai mult plăcerilor pământene, atât de iute trecătoare, și nu ne încredem în făgăduința nestrămutată a lui Dumnezeu? Pentru ce ne legăm atât de mult de această glie schimbăcioasă, și nu ne ridicăm cu amândouă mâinile spre Ierusalimul cel nou, despre care zice sf. apostol Pavel: »ochiul nu a văzut și urechea nu a auzit, și la inima omului nu s'au suit, cari le-a gătit Dumnezeu celor ce iubesc pe dânsul«.

IULIU MAIOR

In insula Haiti plouă ca pe vremea potopului.

În insula Haiti, de lângă America s'a deslănțuit o furtună groaznică și o ploaie ca pe vremea potopului. Vreme de mai multe zile a ploaie parcă a turnat cu coș. Pe o întindere de 750 km. e o mare. Mulți oameni s'au înecat, 250,000 oameni au rămas fără de adăpost.

Foia „UNIRII POPORULUI“.

In sara de Crăciun.

Pieză intrun act pentru copii de școală de PETRU HERȚEGH, preot în Așeu.

PERSOANELE:

Tata.
Mama.
Mărioara } copiii lor.
Ionel }
Șandru, prietenul lui Ionel.
Școlari și școlărițe.

Bina reprezintă o cameră fărănească. În fund un pat, în părete, o laviță și masa. În stânga ușa de intrare.

Scena I.

Mărioara și Ionel culcat în pat.

Mărioara: E sară și tata tot nu vine...! Ionel, săracul, a adormit în așteptare... S'a dus tata la spital, căci ie acolo mama de 2 luni... Fac și eu ce pot, dar tot nu le pot face toate... E greu de tot... Tata nu are lucru și noi trebuie să ducem din greu... Mama la spital. Tata fără lucru, Ionel la școală, iar eu...? Eu stau acasă să văd de cele de lipsă... de casă, de masă, ca barem când vine tata... și Ionel de la școală să le afle toate gata... E seara de Crăciun și noi mai nimic n'avem. Pe afară se aud copiii

cari cu voie bună umblă la colindat, iar noi suntem așa de triști... Doamne Dumnezeule! ajută-ne și nouă.

Scena II.

Cei de sus. Sandru.

Șandru: (Intrând): Bună seara lui Crăciun! Unde-i Ionel?..

Mărioara: Mai incet... A adormit puțin.. să nu-l trezești...

Șandru: Pentru ce?... E sara de Crăciun!.. Acuma nu se doarmel..

Mărioara: Ai drept... Dar dacă cineva e supărat?..

Șandru: Supărat?... În sara de Crăciun?... Toți trebuie să ne bucurăm!.. Astăzi s'a născut Hristos. Tot satul e plin de copii, toți colindă. și numai Ionel nu vine!..

Mărioara: Nu poate!..

Șandru: Cum să nu poată! Il scol eu îndată! Ascultă numai, ce frumoasă colindă am învățat.

Mărioara: Ce frumoasă e!..

Ionel: (vine înainte) Șandre unde ai învățat colinda această!..

Șandru: Am învățat-o la școală!..

Ionel: (Supărat) Și eu n'am putut fi acolo!..

Șandru: Și dl. Învățător te-a întregat...
Ionel: N'am putut merge. Frigul e mare, n'am vesminte nici încălțăminte bune.

Șandru: Dar acuma trebuie să ai. Pe Crăciun fieștecăre copil bun capătă vesminte

și încălțăminte nouă. Ia vezi și eu am o căciulă nouă!..

Mărioara: Ionel n'a căpătat nimic. Mama e la spital... Tata n'are bani!..

Șandru: Dar totuși poate veni la colindat.. Ionel!.. Ne vor da mereu, nuci pruned uscate, colaci și încă și bani!..

Ionel: Nu pot merge!..

Șandru: Vină!.. Mulți au voit să vină cu mine la colindat, dar le-am spus, că numai pe tine te vreau!..

Mărioara: Nu se poate!.. Tata e dus la spital și i-l așteptăm, ca să vină să ne spună cum e mama. Trebuie să-l aștepte și Ionel!.. Ori ce zici Ionel, vei merge?..

Ionel: Nu pot merge. Abia aștept și eu să vină tata și să știm ce face mama.

Șandru: Atunci eu merg, dar să știi, că nu peste mult vin cu mai mulți ca să vă facem o colindă... Dar încă ce colindă!.. Am învățat-o acuma dela dnul Învățător!..

Mărioara: Nu veni!.. Nu, avem ce să vă dăm!.. N'avem nici noi nimica.

Șandru: Nu ne trebuie!.. Venim noi și așa!..

Mărioara: Să nu veniți!..

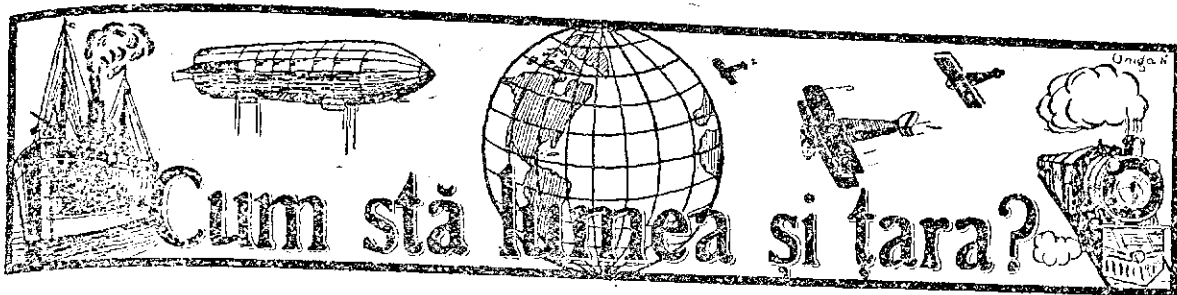
Șandru: Ba venim!.. (esă)

Scena III.

Cei de sus, afară de Șandru.

Ionel: S'a dus!.. Vor umbla prin sat la colindat!..

Mărioara: Și ai merge?!

Ce mai e nou în politică.

Lupta dintre național-țărăniști și guvern.

În numărul trecut al gazetei noastre am povestit cum, după moartea lui Ion I. C. Brătianu, guvernul cel nou a căutat să facă o înțelegere cu d. Maniu și cu partidul condus de d-sa. Căpetenia guvernului d. Vintilă Brătianu l-a înbiat pe d. Maniu cu mai multe scaune ministeriale, pe cari să șadă dimpreună cu alți conducători ai național-țărăniștilor, numai să se învoiască a governa cu parlamentul de azi în înțelegere cu liberalii.

D-l Maniu a răspuns, că nu se învoiește, decât dacă se fac alegeri nouă. D-l Vintilă a ieșit atunci cu un nou înbiemânt, zicând:

— Eu mă învoiesc și la alegeri nouă, dar în alegeri d. Maniu să garanteze măcar atâtea scaune de deputați și de senatori liberali câți vor avea și național-țărăniștii.

Președintele partidului național-țărănist a răspuns iarăș:

— Eu nu pot sta bun că alegătorii câți deputați liberali vor vrea să voteze, deci nu pot garanta nimic. Să întrebăm țara și să așteptăm răspunsul ei. De va vrea țara ca liberalii să conducă și pe mai departe, ei să conducă. De ne va vrea pe noi, noi să conducem. Partidul

național-țărănesc se supune. Cum va ieși din alegeri, așa să fie!

Liberalii zic însă:

— Prea multe alegeri s'au făcut de-o vreme încoace, nu trebuie să mai turburăm oamenii cu alegeri. Noi la alegeri nu ne mai învoim. Național-țărăniștii să poștească a sta cu noi alături la conducerea țării, că-i vedem cu plăcere. Însă țara are lipsă de liniște și nu ne mai putem gândi deocamdată la alegeri.

Național-țărăniștii nu lasă nimic din declarațiile dlui Maniu și țin morțiș să se facă alegeri.

Așa stând treaba d. Vintilă Brătianu a declarat că rămâne și pe mai departe la cârmă și va căuta să înfăptuiască planurile răposatului său frate, votând legile de cari țara are lipsă arzătoare, mai cu seamă de buget (preliminarul de venituri și cheltuieli pe 1928).

Spre acest scop parlamentul a și fost chemat la adunare pe ziua de Miercuri, 7 Decembrie. În această zi cel dintâi se va ridica la cuvânt d. Vintilă Brătianu și va face o nouă chemare de înțelegere între guvern și național-țărăniști.

Național-țărăniștii se simt însă mai tari ca totdeauna, cu atât mai vărtos, că s'a alăturat la dânsii și d. Iorga cu partidul d-sale. Astfel, pe cât se vestește sunt hotărâți să înceapă lupta de răsturnare a liberalilor cu mai multă înverșunare

de cât oricând. Dl Maniu va și arăta în ziua de Miercuri, de ce crede partidul său că liberalii trebuie să plece dela cârmă.

Deci, precum arată semnele, lupta dintre național-țărăniști și guvern se poate socoti ca începută.

Generalul Averescu iarăș ocheste spre putere.

S'ar crede că generalul Averescu, după căderea din primăvară, s'a linozit de putere și că nu mai visează scaune de barșon. Însă nu este așa. Duminecă în 4 Decembrie și-a chemat partizanii la București și după ce s'a reales președinte al partidului său, iarăș vorbește de-a călare și se izosește, că doar-doar se va îndura d. Vintilă Brătianu să-l cheme pe dsa tovarăș la cârmă în locul dlui Maniu, care nu vrea să audă de așa ceva. Vorba aia, generalul ocheste iarăș spre oala cu carne și abia așteaptă să fie poftit la lingură și la cuțit. Nu s'ar lăsa înbiat de douăori.

Numai cât oala cu carne de astă dată pare acățată foarte sus pentru d. general, cu atât mai vărtos că d. Vintilă nu-l are deloc la rânză și nici prin gând nu-i trece să-l înbie la ospaț.

Ba nici chiar averescanii de ieri, nu se mai țin de coada generalului, ci foarte mulți cer să fie primiți la național-țărăniști, că nu mai au nici o nădejde cu țacălia lui -d. Averescu. Așa au făcut averescanii din Bucovina în frunte cu d. Dori Popopici.

Se ieftinește călătoria pe trenuri. Incepând cu ziua de 1 Ianuarie 1928 călătoria pe C. F. R. se va ieftini simțitor. Se vor șterge trenurile exprese, rămânând numai accelerate.

Ionel: Ași merge!... Ași merge?... Dar nu se poate Tata nu-i acasă... Mama în spital... Nu se poate

Mărioara: Vez asta o zici și eu, că nu se poate. Să stai puțin. Vine tata și atunci vom vedea, ce va mai fi...

Ionel: Să stăm puțin!.. Tata trebuie să vină, căci e sară. Am durmit așa de mult!..

Mărioara: Nu prea mult, dar destul!.. Știi tu Ionel, ce este seara aceasta.

Ionel: Seara de Crăciun!..

Mărioara: Și pentru ce e aceasta?..

Ionel: (indignat). Nu mă întreb!.. Pentru ce am fost eu la școală?... ca să nu știu nici aceasta?!

Sărbătorim amintirea nașterii lui Hristos care s'a născut în lume, ca să ne mântuie de păcatul strămoșesc...

Mărioara: Bine zici Ionel. Văd, că ai învățat bine în școală. El a venit, s'a născut, ca să ne aducă o bucurie mare.

Ionel: Bucurie?!.. Eu n'am încălțăminte! Mama la spital!.. Tata nu-i acasă!.. Unde-i bucuria?!

Mărioara: O să vină și aceea!.. Dar știi, ce Ionel!.. Trebuie să cerem, să ne rugăm!..

Ionel: Drept aii!.. Așa am învățat și noi în școală!.. Să ne rugăm!.. (ingenunche ambii și cu ton înalt zic: Tatăl nostru).

Ionel: (sare) Acum cred, că ne va asculta Dumnezeu!..

Mărioara: Să ne punem oată nădejdea în el!.. El ne va ajuta!..

Scena IV.

Cei de sus, tata și mai târziu mama.

Ionel: (atent) Cine vine oare? Aud ceva pași!.. Doar nu vine Șandru cu colindătorii?..

Mărioara: Nul sunt alți pași!.. E Tata!..

Tata: (intră încărcat cu diferite bagajii.) Seara bună.

Ionel, Mărioară: (sar la el și îl îmbrățișează) Tată!.. Tată dragă!..

Tata: Stați puțin să le așez aceste (le pune pe pat) Știi voi ce e seara aceasta?..

Ionel: Seara de Crăciun, tată.

Tata: Și în seara de Crăciun cum trebuie să fim?!

Mărioara: Bucuroși și cu veselie, tată, dar noi nu putem. Mama e în spital!..

Tata: Mama e acasă!..

Mărioara: (mirată) Mama?..

Mama: (intră cu brațele deschise) Scumpii mei.

Mărioara, Ionel: (se aruncă în brațele ei) Mamă!..

Mama: (ii strânge în brațe) Vedeți, cât de bun e Dumnezeu.

Tata: Nici nu putem da îndestul mulțumită lui Dumnezeu pentru binele primit. Abia sunt două zile, de când la mama i-a fost mai bine. Iar doctorul a lăsat-o să vine acasă, și o doamnă bună, care era în spital m'a întrebat

de toate. Iam spus năcazul!.. M'a ascultat și mi-a spus, că îmi dă de lucru. Și mi-a mai dat încă ceva!..

Ionel: Ce, tată?!

Tata: Multe de toate!.. De mâncare!.. Pâne!.. mere!.. nuci!.. carne!.. încălțăminte!..

Ionel: Pentru cine?!

Tata: Pentru tine, dacă vei fi bun!..

Ionel: Bun voi fi tată!..

Tata: Bine!.. Și Mărioara va primi ceva!..

Mărioara: (imbrățișând din nou pe măică-sa) E aici maică!.. Nu-mi trebuie nimic!..

Mama: Ce fată bună ești.

Tata: Dar o fustă va fi bună!

Mărioara: Îți mulțumesc tată!..

Tata: Nu mie, ci Doamnei cele bune îi mulțumesc!.. Ea ni-a dat toate!..

Mărioara: Ii voi mulțumi și ei Așa mamă, că vom merge, ca să-i mulțumim.

Mama: Da, fetița mea!.. Acuma sunt sănătoasă. Dumnezeu ne-a ajutat!..

Mărioara: Și noi ne-am rugat la bunul Dumnezeu și el ne-a ascultat rugăciunea!..

Tata: Va rugați totdeauna copiii mei, căci noi nu avem alt ajutor afară de bunul Dumnezeu. Și El ascultă pe toți, cari cu încredere și credință tare se roagă către El!..

Ionel: Tată! va veni Șandru cu copiii la colindat!.. Ii și aud!..

Tata: Să vină!.. Bunul Dumnezeu ne-a ajutat, că suntem toți împreună. Să ne bucurăm și noi în seara aceasta de Crăciun!..

Nouă ani dela unirea Ardealului.

Joi în 1 Decembrie s'au împlinit 9 ani de când la Alba-Iulia reprezentanții Românilor din Ardeal au hotărât unirea Ardealului pentru totdeauna cu Țara Mamă.

Nimenia nu poate descrie clipitele de bucurie și de fericire pe cari le-am trăit înainte cu nouă ani. A fost ca 'n povești, și parcă niciodată poporul nostru nu va mai trăi clipitele acelea.

Blajul a sărbătorit ca de regulă cu mare însuflețire ziua aceasta, pe care a sărbătorit-o totdeauna, și atunci când alte orașe nici nu se gândeau la aceasta. A sărbătorit-o cu aceea mare însuflețire cu care a și pregătit-o, pentru că Blajul a fost acela, căruia au să-i mulțamească toți Români că Ardealul astăzi este al nostru.

Oricât de mult se unelțește astăzi împotriva Blajului, a bisericii și școlilor lui, oricine recunoaște și trebuie să recunoască marile vrednicii ale Blajului în privința aceasta. Aici s'a pus la cale totul, aici s'au adunat mai întâi fruntașii ardeleni ca să se înțeleagă ce e de făcut, de aici s'a dat lozinca „la Alba-Iulia“, de aici s'a pregătit totul. Istoria va ști recunoaște aceste vrednicii ale Blajului.

Alba-Iulia a dat naștere Blajului unit, iar Blajul a făcut din Alba-Iulia lui Mihaiu-Viteazul: Alba-Iulia Regelui Ferdinand.

Blajul și Alba-Iulia, două orașe românești, cari au un trecut frumos și vor avea un viitor și mai minunat!

Inmormântarea inv. pens.

Gheorghe Maior din Reghin.

Miercuri, în ziua de 30 Noembrie la orele 3 după-amiază, s'a făcut înmormântarea bătrânului învățător pensionar Gheorghe Maior din Reghin.

Era o zi frumoasă de iarnă, cu soare. La orele 3 după-amiază au apărut cei șapte preoți, în frunte cu protopopul tractului Reghin Ariton M. Popa, cu cei doi diaconi sosiți dela Blaj, și cu cei patru copii ministrani, purtători de festile, îmbrăcați cu toții în frumoase odăjdii negre bisericesti. După stropirea cu vin și acoperirea sicriului, mortul a fost dus, purtat pe mâni de 4 învățători și 4 curatori, în frumoasa biserică alui Pentru Maior, unde s'a început prohodul. Cele 9 cununi de flori naturale, trimise de prietini și cunoscuți bătrânului dascăl, precum și cele vreo 30 de bu-

Scena V.

Cei de sus. Șandru și o ceată de copii intră.

Șandru: Bună seara lui Crăciun!.. Am venit la colindat...

Tata: Bine ați făcut, fiii mei.

Ionel: Să o colindați cea nouă, care ați învățat-o în școală. Să o învăț și eu.

Șandru: Bine!... (cătră copii). Știți voi colinda cea nouă?

Toți: O știm!..

Șandru: Atunci să o începem!.. (cântă toți copiii o colindă).

Ionel: (după ce s'a gâtat colinda). Ce frumoasă e!... Și nici nu-i așa grea. Ași pute-o și eu cânta.

Șandru: (cătră Tata) Fii bun și l-l lasă și pe Ionel să vină cu noi.

Tata: Poate merge!.. Să ne bucurăm cu toții în seara aceasta!.. Și să mulțămim lui Dumnezeu pentru marea lui milă și îndurare!.. Știți voi cum se cântă în biserică? (Începe el, și treptat cântă cu toții „Nașterea ta Hristoasă“. (Troparul dela Crăciun). — Intre aceasta cortina se lasă. — Sfârșit.

chete de flori le ducea tinerimea meseriașilor din Reghin, iar dela poarta casei mortului și până la biserică stăteau înșiruiți, în câte două rânduri, elevii școlilor românești din Reghin.

Biserica era împodobită cu draperii negre și lumea nu mai încăpea în biserică atât de încăpătoare altfel. Luminile electrice din biserică ardeau și ele, ca să dea cea din urmă cinste celui care aproape 60 de ani a laudat pe Domnul, cu vocea sa frumoasă, în această istorică biserică.

Ceeace însă a uimit pe toți a fost vocea minunată a profesorului Ioan Moldovan dela Blaj, care a delectat cu frumoasele noastre cântări bisericesti inimile tuturor celor de față. Sașii, Ungurii și Jidovii, cari au ținut să dea cea din urmă cinste răposatului, au rămas foarte plăcut atinși de frumuseța cântărilor noastre, iară domnii români l-au rugat săi învrednicească și pe ei cu participare la înmormântarea lor.

După evanghelie protopopul Reghinului a urcat amvonul și, mâncând din cuvintele Scripturii: „căzut-a cununa capului nostru“, în alese și frumoase cuvinte a arătat vredniciile dascălului vestit care a fost Baciul Maior. Lacrimi fierbinți și sincere au izvorit din ochii tuturor, când Sfinția Sa amintea câte o virtute a celui ce zăcea în sicriu, iar când a arătat spre strana văduvită, nu a fost un singur credincios din Reghin care să nu fi izbucnit în plâns.

După predica protopopului a vorbit, în numele revizoratului școlar din Târgu-Mureș, a învățătorilor și foștilor elevi, subrevizorul școlar Gheorghe Borșan din Târgu Mureș, arătând vredniciile de dascăl vestit ale răposatului.

Apoi, în cântecele jalnice ale cantorilor, sicriul a fost scos din biserică, așezat pe carul mortuar, și șirul lung al celor ce au ținut să dea cea din urmă cinste Baciului Maior a plecat în sunetul jalnic al clopotelor spre îndepărtatul cimitir. Înainte mergeau doi meseriași cu steagul negru al Reuniunii, învățătorii și cantorii din județ, orchestra orașanească, șirul lung al preoțimei, carul mortuar împodobit cu florile și cununile celor ce l-au iubit, jalnica familie, și apoi șirul lung al prietinelor, cunoscuților și foștilor elevi, între cari am observat pe subprefectul județului Mureș, dl Roșca, pe protopopul Elie Câmpeanu, și pe primpretorele Maior veniți toți pentru acest prilej dela Târgu-Mureș.

Ziua se amesteca cu noaptea, când sicriul a fost coborât în mormânt.

Nu pot trece cu vederea fapta, vrednică de laudă și atât de măngâietoare a protopopului Elie Câmpeanu din Târgu-Mureș, care, ca cel mai vechiu elev al bătrânului dascăl, a început o colecție între foștii elevi, pentru ridicarea unui monument la mormântul neuitatului dascăl dăruind el însuși 500 lei pentru acest scop. Această frumoasă faptă arată, că tot n'a perit virtutea recunoștinței din sufletele oamenilor, și că munca grea și nerăsplătită a dascălilor neamului se prețuește barămi după moarte.

Bătrânului Baciul Maior Dumnezeu să-i răsplătească munca grea de 44 ani și, drept răsplată, cu dreptii să-l numere.

Correspondent.

Cartoful și vopsitoria.

O profesoară dela o școală din Franța a descoperit o nouă întrebuințare a cartofului, nu însă la mâncare ci în vopsitorie. Cu un cartof tăiat proaspăt poți face să se prindă pe pânză tot felul de colori, așa că o femeie istețită își poate împodobi rochia cum îi place cu tot felul de colori.

Cum a murit călugărul Rasputin.

Ceice mai ceteau gazete în vremea războiului își vor aduce aminte, că pe familia țarului Nicolae II. din Rusia, dar mai cu seamă pe țarina, o ținea robită un călugăr cu numele Rasputin, care prin faima sa de sfânt a știut să-și câștige o putere nesăbuită în cercul familiei. Nimic nu se întâmpla la curte fără să nu fi fost întrebat Rasputin.

O seamă de principii din familia domnitoare s'au hotărât atunci să-l ucidă pe Rasputin, și astfel să scape țara de acela, care se părea a fi duhul rău al familiei țarului. Zis și făcut. Principele Iusupoff l-a invitat pe Rasputin într-o seară la sine, apoi i-a dat de mâncare și de beut vin, ceai și prăjituri, toate amestecate cu cel mai puternic venin: ciancali, și încă atâta, încât puteau să moară de el nu unul ci trei oameni. Rasputin, care bănuia că toată lumea vrea să-l omoare, a beut și a mâncat, dar nu i-s'a întâmplat nimica, pentru că era un om extraordinar de puternic și, după cum spunea el, avea mare încredere în Dumnezeu.

Văzând principele Iusupoff că n'a isbutit, s'a dus în cealaltă odaie și de acolo, sfătuit de ceilalți prietini, a adus un revolver și l-a pușcat pe Rasputin dela spate oblu în inimă. Rasputin a căzut la pământ, dar după câteva minute s'a sculat iarăș teafăr și sănătos, și a început a-l sugruma pe Iusupoff. Acesta, desnădăjduit, a cerut ajutor și l-au scâpat prietini, cari apoi au mai pușcat de două ori asupra lui Rasputin. După al treilea glonte Rasputin a murit, iar conjurații l-au aruncat în râu.

După moartea lui Rasputin familia țarului n'a mai trăit decât vreo 3—4 luni, căci a izbucnit revoluția, în care au fost uciși și ei toți, după cum am mai scris de atâtea ori. Principele Iusupoff a fugit în Franța, unde a scris într'un mare ziar cum a omorât pe Rasputin.

Iarăși doi nenorociți de antrax.

Abia sunt câteva săptămâni de când dădeam, în coloanele acestei gazete, cetitorilor noștri sfatul de a se feri de vitele bolnave de antrax, de a nu le jupui pielea și de a le îngropa, ca nu cumva să se nefericească cineva — și iată că iarăș trebuie să scriem despre câteva nenorociri întâmplare în urma lăcomiei oamenilor.

Cea dintâi nenorocire s'a întâmplat la noi la Blaj cu harnicul și de toți cinstitul mecanic Iuliu Bela, care era în slujba uzinei electrice din Blaj. La această uzină este și o mașină de scărmanat lână. Mecanicul Iuliu Bela trecea tot într'una la această mașină. Astfel a făcut și săptămâna trecută, când, intrând în pravul acela și având o rană pe față, pe aceasta s'a așezat prav amestecat cu germeni boalei și astfel rana a început a se umfla. Când au băgat de seamă doctorii, cărora nici prin minte nu le putea trece că e vorba de antrax, că buba tot crește și se înrăutățește, au început a-i da injecții, dar deja a fost prea târziu. Bietul Iuliu Bela, un om tinăr și tată alor mai mulți copii, a murit între chinurile cele mai grozave.

A doua nenorocire s'a întâmplat în comuna apropiată Spini de pe Târnava Mică — Țăranului fruntaș Vasile Ciulea, i-a perit o vacă. Nebănuind bagseama, de ce boală perise, ca să nu rămână de pagubă, dimpreună cu fratele său Gheorghe i-au jupuit pielea. După câteva zile amândoi frații au început a se jelui de o bubă rea, care-i chinuia într'una. Arătându-se doctorilor, i-au trimis la spitalul

din Sighișoara, unde Vasile Ciulea a și murit, iar fratele său Gheorghe se pare că va scăpa. Absolventul de teologie Diomed Ciulea, castelan, mitropolitan își deplânge în răposatul pe iubitul său tată.

Iată pentru ce nu este iertat așadară a nu asculta de medicul veterinar, când poruncește a se îngropa vita și a se arunca var nestins asupra mortăciunii! Oamenii nu-și dau seama de primejdia acestei boale, care nu cruță pe nime. Ce folos că câștigă 6—700 lei pentru piele, dar în schimb își pierd viața! Mai mult, bagă în boală și pe alții, căci vânzând pielea, lâna sau părul, primejdiesc și viața bieților meseriași, cum s'a întâmplat și la noi la Blaj anii trecuți cu pielarul Axente Gruia iar anul acesta cu mehanicul Iuliu Bela.

Indată ce li-se pare deci cetitorilor noștri că vreun animal li-se prăpădește de boala aceasta grozavă, să nu se atingă de el, până nu sunt siguri că de ce a murit, iar dacă medicul veterinar sau alt pricepător le spune că este antrax, să nu lăcomească la cele câteva sute de lei, ci să-l îngroape și să se ferească de a se atinge de el, mai cu seamă dacă simțesc că au cea mai mică rană pe trup.

Ce bine ar fi dacă sătenii noștri ar face dovărășii de asigurarea vitelor, și în astfel de cazuri ar despăgubi împreună pe ceice au marea pagubă de a li-se prăpădi vre-o vită. Noi i-am sfătuit la aceasta mai de multe ori, și-i sfătuiți și astăzi. Să urmăți și în privința aceasta pilda altor popoare din apusul luminat, și nu ne va părea rău.

Și morții știu telefona?

O întâmplare curioasă și nu de toate zilele, întâmplată în Polonia, vom povesti în cele ce urmează cetitorilor noștri: Un mare proprietar cu numele Foltanski se duse în orașul Bromberg, unde avea ceva de isprăvit. Intr-o noapte, dormind el, începe să sune prelung telefonul. Foltanski sări din pat și luă în mână și puse la ureche casca telefonului. Auzi numai decât vocea soției sale, care-i spuse: „Emeric, vino numai decât și ea copiii, ca să nu mai tot plângă lângă cadavrul meu!” Foltanski se uită la ceas. Era la 1 și 50 minute după miezul nopții. Apoi se gândi ce este de făcut. Toată convorbirea i-se păru suspectă, cu toate că a auzit oam se cade vocea soției sale. Dar cu toate acestea a început a presupune că cineva a făcut o glumă proastă cu el.

După câteva minute el cheamă la telefon posta din Bromberg și o rugă pe dsoara, să-i spună numărul telefonului cu care a vorbit mai înainte. Dsoara îi răspunse, că de o oră încoace n'a chemat-o nimenea la telefon. Asta e absolut sigur. Nici n'a dat legătură nimănui dela 12 până la 1. Foltanski rămase nedumerit, dar nu mai putu dormi. Șazu și ceti până dimineața la 8, când avu de gând să plece însuși la postă, dar în clipita aceea un automobil se opri în fața otelului unde era în sălaș, din care se cobori șoferul și-l rugă să meargă numai decât acasă, pentru că astă noapte a murit soție-sa. Doamna Foltanski, o femeie foarte sănătoasă altfel, a avut adevărat pe la orele 12 un atac de inimă, după care muri la orele 12 și jumătate. Ea băgă de seamă în jumătatea aceea de oră, că nu mai are multe și de vreo 4—5 ori repeți cuvintele: „Cât n'ași da, dacă ași putea vorbi cel puțin pe telefon cu bărbatul meu!”

Dar dorința aceasta nu i-s'a putut împlini, fiindcă locuința se află într-o înfundătură de pădure și telefon nu era decât la depărtare de 12 kilometri. La orele 12 și jumătate soția dlui Foltanski a murit, și după o oră și 20 minute sună telefonul din odaia de otel a

dlui Foltanski, rugându-l să depărteze copiii de lângă cadavru.

Cercetările poliției au aflat, că nime n'a părăsit casa moartei până la 6 dimineața; că în jurul casei mortuare nu se afla telefon decât la 12 kilometri și că nimenea din împrejurimi nu cunoștea numărul telefonului dlui Foltanski, afară de fieiertata.

Oamenii de știință cercetează din greu și încearcă să tâlcuiască întâmplarea aceasta nu de toate zilele. De altfel oricum vor tâlcui și explica întâmplarea aceasta, rămâne și aceasta o dovadă, că sufletul omului după moarte este încă în strânsă legătură cu cei iubiți ai săi.

Legile din Vechiul Regat se vor introduce și în Basarabia. Domnul ministru al dreptății Stelian Popescu a hotărât să introducă în Basarabia toate legile din Vechiul Regat. Nu știm dacă Basarabienii se bucură de această învoire a dlui Stelian Popescu, care până acuma nu a prea avut mână norocoasă.

O frumoasă dovadă de recunoștință a dat zilele trecute dl profesor Dr. Ioan Georgescu dela liceul „Mircea” din Constanța, fost profesor la teologia noastră din Blaj și înainte cu câțiva ani secretarul literar al „Asociațiunii” din Sibiu. D-Sa a dăruit adevărat Conzistorului din Blaj suma de 60 mii lei, drept răscumpărare a stipendiilor primite, vreme de 8 ani, din fundațiunea Vancea. Dar, neîndestulit cu atâta, dl profesor Georgescu fâșăduște că va răscumpăra întreg stipendiul avut, și încă în valoarea aur dinainte de războiu.

Dacă numai a patra parte din cei ajuto-rați de către Blaj ar urma pilda dlui Georgescu, Blajul ar putea să dea și mai multe stipendii decât astăzi și s'ar putea lăuda cu suflete recunoscătoare de cari puține se află astăzi.

A ars un mare palat la București. Joi seara pe la orele 10 s'a aprins palatul ziarului „L'Independance Roumaine” din București. A ars coperișul, camerele dela etajul II, și sala de expoziție „Mozart”, nimicindu-se mai multe icoane scumpe de ale pictorilor Vermont și Manea, precum și mai multe covoare persiane.

Cu cât s'a scumpit viața în anul acesta. Ziarul „Argus” dela București arată că în luna lui Noemvrie a anului acestuia mâncările s'au scumpit față de luna August a anului trecut cu 62.08 la sută, îmbrăcăminte cu 70.10 la sută, celelalte cu 36.79 la sută. Viața s'a scumpit peste tot cu 52.79 la sută, iar față de luna Octomvrie a anului acestuia cu 0.11. Oare până când vom merge tot așa?

Un automobil se prăbușește pe dealul Feleacului dela înălțime de 70 metri. Miercuri în 23 Noemvrie un automobil trecea dealul Feleacului, mergând la Cluj. Când era să ajungă în vârful dealului, s'a rupt frâna, era să ajungă în vârful dealului, s'a rupt frâna, și automobilul s'a prăbușit în șanț dela o înălțime de 70 metri. Interesant e că atât șoferul cât și călătorii (un colonel cu familia sa) au scăpat cu mici răni.

Noul mitropolit primat al Ungariei. Preafericitul Părinte Papa Piu XI. a numit de mitropolit-primat și cardinal al Ungariei pe călugărul benedictin Serédy Iustin, care este fiul unui olar din comuna Dečki din Ungaria. Noul mitropolit primat este unul dintre cei mai mari învățați, care a scris mai multe cărți de mare valoare.

Șase luni temniță dlui director al temnițelor. Tribunalul din Târgu-Mureș a judecat pe dl Ioan Boca, directorul temnițelor tribunalului din Târgu-Mureș, la 6 luni temniță, pentru că n'a administrat conform legilor averea temnițelor. Directorul a recurat. Curtea de Apel din Târgu-Mureș l-a aflat însă vinovat pe dl director și l-a judecat tot la 6 luni. Când a auzit directorul sentința, a început să plângă asemenea unui copil, căzând în brațele parcălabilor, cari l-au arestat în aceeași temniță pe care a condus-o el însuși înainte cu câteva luni.

Cum a perit o familie întreagă. O groznică nenorocire s'a întâmplat în satul Krusovice din Herțegovina. Un băiat de 5 ani, văzând cum tatăl său taie un porc, s'a dus în casă și a implantat și el cuțitul în grumazii surorii sale de 6 luni. Tatăl, văzând aceasta, și-a omorât copilul cu un par și apoi și-a implantat cuțitul în inimă. Nevastă-sa a încbunit de durere și s'a aruncat în râul care trece prin sat și s'a înecat.

Cât prețuește un om. Trupul omului constă din mai multe materii, cari toate laolaltă sunt destul de scumpe. Și anume într'un om mare se află atâta apă, ca să poți spăla două pături; atâta fier, ca să poți făuri un cuiu cam de 10 centimetri; atâta var, ca să poți vărui un coteț de găini. Mai este apoi aramă, iod, argint și atâta pucioasă, ca să poți omorî purecii de pe un câne. Toate laolaltă prețuesc cam 17 franci francezi, adevărat 110 lei și 50 bani. Așadară să nu ne tare falim, că nu prea avem pentru ce.

Un meteor care cântărește 800 milioane kilograme. Încă în 1908 a căzut în Siberia un meteor (stea rătăcitoare) care a fost neobișnuit de mare și pe care de mult tot voiau să o măsoare oamenii de știință. După săpături de mulți ani în sfârșit au izbutit învățații să-și dea seamă despre mărimea și greutatea acestui meteor, care, după părerea lor, cântărește nu mai puțin de 800 milioane kilograme. Dacă acuma ne dăm seama, că acest meteor este numai o frântură foarte mică din miile de miliarde de stele cari plutesc în nemărginirea văzduhului, vom înțelege, ce mare este puterea lui Dumnezeu, care le cărmuește pe toate și se îngrijește ca nici una să nu se ciocnească și toate să-și urmeze calea pe care le-a croit-o Ziditorul, dela facerea lumii.

Cincoisprezece zile închisoare, pentru că a palmuit pe un profesor. N. Dumitriu, funcționar din Cluj, i-a dat două palme profesorului Silviu Cosma dela liceul de fete Regina Maria din Cluj, pentru că i a dat secundă surorii sale la bacalaureat. Profesorul l-a părțit, iară tribunalul l-a judecat pe dl N. Dumitriu la 15 zile închisoare.

Subprefectul Dr. Joe German achitat. Dl subprefect Dr. Joe German din Miercuria Ciuc este, după cât știm noi, un foarte cinstit funcționar superior, care numai datorința și-a făcut-o. Observând câteva nereguli la unii funcționari din Vechiul Regat, cari acuma fericese săcuimea, i-a pedepsit aspru. Au suferit ei pedeapsa, în schimb însă i-au jurat răzbunare.

De șase ori l-au părît la minister, de șase ori a fost suspendat din slujbă, iar „Universul” dela București de șase ori i-a prevestit temnița, dar tot de șase ori s'a dovedit că dreptatea mai stăpânește încă în țară și dl Gherman a fost repus iară în slujbă.

A șaptea oră l-au părît la tribunal, dar nici de astădată nu s'au putut bucura răuvoitorii, căci tribunalul l-a achitat pe dl Dr. Joe Gherman, după o dezbateră de 3 zile.

Gratulam dlui Gherman pentru cinstea cu care s'a purtat și pe care a pășit-o, și ne bucurăm, cu atât mai ales, că D.-Sa este ginerele fostului nostru profesor și măiestru, a fieiertatului profesor Iacob Mureșan.

Un covor din păr omenese. Un american cu piele roșie, adevărat unul dintre vechii locuitori ai Americii, are un covor de 150 ani, care l-a făcut din păr de om. Acest covor este foarte prețios și Pieile-Roșii sunt de părerea că are putere vindecătoare.

Rezultatul domniei bolșevicilor. Se cade ca după 10 ani de domnie a bolșevicilor să se arete rezultatul domniei lor. Iată ce au făcut bolșevicii. Dela 1917 până la 1927 au impușcat 1560 preoți, episcopi și mitropoliți; 34,595 învățători, medici, avocați și magistrați (judecători); 16,367 studenți și profesori universitari; 65,878 nobili; 56,340 ofițeri; 79,000 funcționari; 196,000 lucrători; 268,000 soldați și marinari și 890,000 țărani. Pe lângă aceștia au murit din cauza foamei și a boalelor 18 milioane țărani, copii, femei și bărbați.

Intr'o zi i-au făcut raport lui Lenin despre acest număr mare de morți. El nu s'a îngrozit câtuș de puțin ci a zis: „Nu strică nimic, că 90 la sută din populația Rusiei va fi impușcată; capul lucrului e ca cei 10 la sută cari rămân să fie buni comuniști”.

România impoartă grâu. Am ajuns și la bajocura aceasta. Noi, țara cea mai bogată a lumii, România cea vestită cu grâul ei cel bun, am ajuns să importăm grâu din străinătate. România Mare de astăzi produce adevărat mult mai puțin grâu decât România mică dinainte de război. Cauza e că s'au desființat proprietățile cele mari, iar micilor proprietari nu li-se plătește să cultive grâul, pentru că se plătește foarte rău. Guvernul are datoria să facă tot ce-i stă în putință pentru ca să ajungem iară la ceea ce am fost, țara cea mai bogată în grâu a Europei.

Vaporul „Împăratul Traian” va fi vândut. Slatul miniștrilor a hotărît să vândă vaporul „Împăratul Traian”, reparația căruia ar costa mai mult decât e vrednic. Din banii cari se vor încasa se va plăti datoria de 13 milioane, cât a costat scoaterea vaporului din mare.

Târgul de export din Satu mare. În săptămâna trecută s'a ținut în Satu mare cel dintâiu târg de export. Târgul a ținut 2 zile. S'au adus la târg multe vite, cai și porci. S'au vândut vitele cu 13—15 lei kgr. Cumpărătorii străini încă au fost mai ales din Austria și Cehoslovacia. Celea mai multe cumpărări s'au făcut pentru Cehoslovacia. Cehii au plătit și mai bine. Vitele cumpărate până seara au și fost încărcate pe vagon și trimise peste graniță.

Până când? Guvernul de astăzi face tot ce-i stă în putință, ca să îmbogățească fabricile de hârtie, iar pe gazete să le omoare, Hârtia de gazetă din străinătate costă la gara Giurgiu 10,50 lei kilogramul. A noastră din

țară, mult mai rea decât cea străină, se vinde cu 21,60 lei. Guvernul însă nu ne lasă să cumpărăm hârtie străină, ci suntem siliți să cumpărăm pe cea din țară.

N'am avea nimic de zis, dacă banii câștigați ar fi ai țării, dar ei trec în mâna fabricanților liberali. Mai mult, statul le dă acestor fabricanți lemnul, din care fabrică hârtia, aproape în cinste, și cu toate acestea îi lasă pe acești oameni fără de suflet să tragă șapte piei de pe biete gazete.

Noi însă protestăm și am protestat totdeauna împotriva acestui lucru, și întrebăm, până când mai trebuie să suferim această mare nedreptate? Până când va fi statul pentru unii mumă iar pentru alții ciomă? Da ni-se pare că s'a cam umplut paharul, și încep să bată vânturi mai bune.

Un an temniță pentru că a bătut pe un soldat. Consiliul de război din Cluj a judecat la un an temniță pe sergentul major George Urs, pentru că l-a bătut pe soldatul Ioan Talbus într'atâta încât a trebuit să stea în pat câteva zile.

Ciocnire de trenuri în stația Titu. Duminecă seara, când se reînorceau trenurile dela înmormântarea ministrului Brătianu, în stația Titu s'au ciocnit două trenuri de persoane. Ciocnirea a fost atât de puternică, că mașina unui tren a intrat în mașina celuilalt. S'au sfărmat vre-o 5 vagoane. Conducătorul trenului a fost omorât. Călători pe tren n'au fost.

Isprava unui jandarm din insula Ada Kalech. Un hornar din Orșova cu numele Robert Kreuzer, a fost chemat de locuitorii din mica insulă Ada Kalech, să le curățe hoarnele.

Ajuns la Ada Kalech, hornarul s'a întâlnit cu mai mulți prieteni, între cari și cu hogaș turcesc care slujește la biserică. — Să știe, că pe aceasta insulă locuiesc tot turci. Hornarul și hogaș au început să povestească nemțește. Sergentul de jandarmi Georgescu, trecând pe lângă ei i-a auzit și i-a întrebat, că în ce limbă vorbesc. Ei i-au răspuns, că nemțește, fiindcă așa se pot înțelege mai bine. Atâta a fost de ajuns, pentru ca jandarmul Georgescu să se înroșească și să înceapă a sbiera, dând poruncă, că pe insulă nimeni nu iertat să vorbească numai turcește.

Hornarul a fost dus la postul de jandarmi, aici a fost palmuit și pe urmă pus într'un colț să stea cu fața către perete ca și copiii de școală. A fost ținut așa vreme de 2 ceasuri. A fost lăsat liber numai după ce primarul insulei a stat bun pentru el. Primarul a făcut și raport către comandamentul brigădei de jandarmi cerând pedeapsa sergentului.

Primarul Vienei era să fie impușcat. Un om cu numele Strebinger a tras mai multe focuri de revolver asupra primarului Vienei, Carol Seitz. Pușcăturile n'au nimerit și primarul a rămas neatins. Strebinger a fost arestat. Când l-au întrebat pentru ce a pușcat asupra primarului, a răspuns că n'a voit să ucidă pe Carol Seitz, ci numai să-l răncască, pentru ca să aducă aminte celor mari despre mizeria în care s'argăsi muncitorii din Austria,

S'a aprins mortul. Înainte cu câteva zile a murit soția de 51 ani a negustorului de piei Victor Asbey din Gilău. A fost una dintre cele mai frumoase femei ale Ardealului, de pe fața căreia mulți pictori au zugrăvit icoane sfinte. În ziua înmormântării, când erau să ducă mortul la Gherla ca să-l îngroape, s'a răsturnat o lumină din care s'a aprins pânza de pe obrazul mortului și apoi multele cununi

cu frunze de ceară. Pe când au băgat de seamă, odaia mortului era o mare de flăcări, din cari abia au putut scăpa mortul, care zăcea în sicriu de metal. După ce metalul începuse a se topi, au trebuit să cumpere alt sicriu, în care au transportat apoi mortul la Gherla.

Din viața cooperativelor.

Iar datoriile din sat.

M'am întâlnit iar cu Badea Simion și l-am întrebat cum s'a întâmplat la cooperativa din satul lor treaba cu datoriile în sat.

— Apoi să vezi, Domnule — începuse Badea Simion — vânzătorul dela cooperativa noastră a dat oamenilor marfă și pe așteptare... Că numai până mâine, numai până di-seară... că-ți aduc banii. Dar știi cum e omul, de datorie cam uită. Apoi au venit și alții și-au mai luat pe datorie. Când într'o bună zi ne pomenim cu dl Controlor. Ne pare bine de câte-ori vine, căci totdeauna ne descurcă socotelile. Descurcă și acuma, când deodată iese la iveală că vânzătorul are cu totul peste 60.000 Lei datorie în sat. Vezi dacă dai la unul o sută, la altul două, la mulți mult, se adună. Și erau datori nu de-o săptămână de două, ci cei mai mulți erau de câte 6—7 luni, iar pentru o parte mare se apropia chiar... anul Dl Controlor, văzând că așa nu mai poate merge treaba, da or'în vânzătorului ca în termen de 30 zile să încaseze banii dela oameni. Și și-a luat vânzătorul satu'n cap! Ii roagă pe toți, cu frumosul să-i plătească, dar vezi oamenii... când îi dai, îi fată vața, când îi ceri, îi moare vițelul... Oamenii nu plăteau. Atunci a apăsât vorba. Oamenii s'au rățoit la el... Da ce crezi că eu nu și-oiu plăti, eu, care am avere de-ți cumpăr toată prăvălia...! Dar de aceea datoria numai de câteva sute de lei tot n'au plătit-o! Vânzătorul atunci ce să facă, i-a dat pe toți la avocat. Apoi să auzi la înjurături, vorbe urâte! Cu chiu cu vai și-a încasat banii aceia toți, dar oamenii, de atunci nu mai merg să cumpere la cooperativă, zicând că vânzătorul e netrebnic! Curat vorba ceea: ...fă bine, așteaptă răul!

— Apoi bine de asta, să-i da-i pe așteptare, să nu facil

— Vezi bine că nu. Dar omu învață numai după ce a pățit. Vânzătorul însă s'a încurcat și mai rău, câțiva nu i-au plătit chiar de loc. Pentru aceia a trebuit să depună el banii din averea lui proprie. Nici până astăzi nu i-a încasat.

— Și cine-i de vină pentru toate acestea?

— Vezi bine că numai vânzătorul. Că Dl Controlor i-a spus dinainte că ce-a păți cu... datoriile în sat, și el nu l-a ascultat.

Grațian C. Mărcuș.

Foi de probă.

Numărul de Crăciun al gazetei noastre îl trimitem în cinste, tuturor acelor, cari ar dori să cunoască „Unirea Poporului“.

Numărul de Crăciun al gazetei noastre îl vom tipări în mai multe exemplare decât de obicei. Și suntem gata să-l trimitem în cinste, tuturor acelor cari n-au avut foaia noastră până acum și ar dori să-o cunoască mai deaproape. Rugăm deci pe iubii noștri cititori de până aci, precum și pe D-nii preoți și învățători de prin sate, să binevoiască a ne trimite, de pe acum numele acelor creștini știutori de carte, cari sunt iubitori de foi și de cetiri frumoase. Aceștia toți vor primi dela noi de sfintele sărbători ale Crăciunului câte un număr de gazetă, pe care, dacă le va plăcea, vor și putea să și-o aboneze, cu mandatul postal ce se va alătura la fiecare foaie. Numerele de probă se vor cere cât mai în grabă, ca să știm câte să tipărim. Adresele se pot trimite pe cărți postale, sau în liste închise.

FEL DE FEL.

Pritocitul vinului.

Vinul după ce și-a isprăvit fierberea, începe să se limpezească. La aceasta este ajutat și de frig. Limpezirea e binefăcătoare vinului, deoarece îl ferește de boale și se păstrează mai bine. Drojdia se așează la fund.

Vinul trebuie tras de pe drojdia — pritocit — altfel la primăvară, când dă căldura, vinul se strică.

Pritocitul vinului se face în zile frumoase, când bat vânturi dela miazănoapte.

Vasul în care se pune vinul trebuie să fie curat.

Drojdiile dacă nu se destilează îndată, se păstrează în vase pline. Pentru ca să nu se strice, se țin în loc răcoros. Se poate pune în drojdie și 15—20 grame metabisulfit de potasiu la hectolitr.

Cum se pețesc fetele în Cafria.

Când un fecior cafru vrea să se însoare, așteaptă fata care-i place la marginea unei păduri și o pocnește zdravăn pe la spate, cu o lovitură de măciucă în cap, apoi o ia în brațe și o duce la el acasă.

Dacă fata moare, din cauza loviturii, feciorul o asvârle într-o gărlă să fie de mâncare peștilor și așteaptă altă fată la marginea pădurii.

Dacă însă fata se deșteaptă, feciorul o lea de soție. Tânăra nevastă rămâne pe veci de o supunere și blândeță nemaipomenită.

Telefonul în America.

La noi numai oamenii mai bogați au telefon în casă. În America însă, tot la cinci locuitori se găsește o mașină de telefonat. Se găsesc telefoane și la colțul ulițelor și în căsile lucrătorilor și în sgărie-norii cu câte 40 de etaje.

În New-York odată o doamnă a mers la cină la o prietină. După cină a cerut prietinei să-i arate mașina de telefonat. Merge la mașină, cere legătură cu locuința ei, cea ce se și făcu numai d. cât. Cheamă pe cei trei copii ai săi la telefon și îi pune să și zică rugăciunile în fața mașinei, ca ea să-i audă și ca nu

cumva lipsind ea de acasă, copiii să nu și zică rugăciunile.

Cei mai mulți fermieri din America au telefon la fermă și îndată ce le vine un cumpărător de grâu, ei întreabă la telefon în oricare oraș mai mare, care e prețul grâului și astfel știu, dacă pot să vândă sau să mai aștepte până se vor mai urca prețurile.

Un fermier poate să și lase soția și copiii singuri la fermă, căci dacă s'ar întâmpla să fie atacați de bandiți, numai decât înștiințează la telefon toți vecinii, cari vin și îi scapă.

Adeseori pe la ferme vezi câte o femeie bătrână șezând pe scaun și făcând ciorapi ori cosând cu mânerul telefonului la ureche. Bătrâna povestește cu prietinitățile cari locuiesc la alte ferme, departe de câțiva kilometri.

Dacă o fermieră are copil mic în leagăn și e silită să plece, pune telefonul lângă copil și roagă telefonista dela postă, că dacă copilul va plânge, s'o înștiințeze numaidecât la prăvălie sau la vecină a cărei nume telefonic îl dă. Și telefonista când aude copilul plângând numai decât dă mamei de veste.

Femeile cari fumează.

Un doctor din orașul New-York, din America, făcând vreme de 5 ani cercetări asupra femeilor, cari fumează, a găsit, că 60 la sută din copiii născuți din femei cari fumează mor înainte de a implini vârsta de doi ani.

De aceea mai bine e ca femeile să se lase de fumat și să nu imiteze pe bărbați și în forma aceasta.

Vițel cu 8 picioare.

În satul Hrib din Cehoslovacia o vacă a fâtat un vițel cu 8 picioare și două capete. Fătarea a fost grea, așa că doctorul veterinar a trebuit să taie vițelului un cap și două picioare. Totuș vaca n'a putut fata, așa că a trebuit să fie omorâtă și astfel să scoată vițelul din ea. Țăranul a vândut vițelul la un muzeu din oraș și așa s'a despăgubit de moartea vacii.

Școala unui factor postal

Un factor postal — purtătorul scrisorilor ce vin la postă — din Viena, în vreme de odihnă ce o avea, învăța carte. Și a învățat mult și așa de bine, că a putut să facă toate celea opt clase de liceu și bacalaureatul. Când a făcut acest examen, prietinitățile l-au sărbătorit, dând o cină în cinstea lui. La cină l-au întrebat ce vrea să facă pe viitor. El zimbând a răspuns: tot ce am făcut și până acum. Slujba de a purta scrisorile ce vin la postă, este o slujbă cinstită de toți, cărora le duci o veste bună. Și apoi anul nou aduce atâta cât și căldărușa popii la Bobotează.

O fată de 14 ani, împiedecă o ciocnire de trenuri.

În gara Prunay din Franța, acarul care era însărcinat cu îndreptarea liniilor pe cari treceau cele mai multe trenuri, din nefericire a fost prins între roatele unui tren și omorât. Trenul ce sosi îndată după omorirea acarului, trebuia îndreptat pe linia cea bună, altfel se ciocnește cu alt tren și se întâmplă mare nenorocire.

Copila acarului, în vârstă de 14 ani, deși plângea lângă trupul mort al tatălui său, când văzu că se apropie trenul, își înăbușe plânsul

și sare la ace și semnale, pe cari le manevrează așa cum a văzut ea, că le manevrează și tatăl său.

Ea încă putea să fie strivită ca și tatăl său, dar nu-i pasă. Știa, că dacă nu se îndreaptă acele, trenul va merge pe linie greșită, se va ciocni cu alt tren și vor muri o mulțime de călători. De aceea se cugetă mai întâi să scape trenul de ciocnire, apoi să și vadă de durerea ei și chiar de propria ei viață.

Toate gazetele din Franța proslăvesc pe aceasta copilă vitează și o arată în chip, ca să fie de pildă pentru toți tinerii de azi.

Leac în potriiva călbezii.

Cetitorul nostru *Petru Frățean* din Jimbor jud. Someș, ne scrie, că oile cuprinse de călbeză se vindecă în felul următor:

Alegem oile bolnave și, punându-le fână dinainte, prindem fiecare oaie pe rând și îi dăm câte-o gălușcă de mămăligă, în care am pus mai dinainte 35 fire de piper nezdrobot. Leacul se dă astfel în fiecare dimineață, până când oile nu mai vreau să mănânce fână. După 12 zile, oile astfel lecuite scapă de călbeză. Cetitorul nostru spune, că și-a lecut însuși mai multe oi cu acest leac și a reușit.

Mâncători de câni.

În ținutul Arras din Franța s'a prins de veste, că peste o sută de câni s'au pierdut și nime nu știe ce s'a putut întâmpla cu ei. După multe cercetări s'a găsit că niște lucrători polonezi, cari să găsesc în ținutul acela prindeau câni, îi ucideau și îi mâncau. Lucrătorii au fost dați în judecată și se spune, că vor fi pedepsiți, dar nu pentru că au mâncat carne de câne, ci pentru că au furat câni.

Virgil Baci. Am primit Lei 300, din cari am trecut pe 1924 Lei 22, pe 1925 Lei 120, pe 1926 Lei 150, pe 1927 încă lei 8. Mai aveți de plătit până la 31 Dec. 1927 încă lei 172.

Candit Pop. Am primit Lei 180 din cari am trecut lei 135 pe 1927, iar 45 lei pe 1928.

Auțăș Dumitru. Din suma de 200 Lei am trecut Lei 75 pe 1927, Lei 65 pe 1928, iar 60 lei pentru calendare care se trimit în curând.

Dumitru Stan. Am primit suma de 70 lei din care 16 lei pentru foaie iar 54 lei pentru cătendare. Calendarele se trimit în curând. Numărul din 2 Oct. se trimite cu posta de azi.

Ioan Babă. Am primit 140 lei, din cari 120 lei abonamentul până la 31 Decembrie 1927, iar 20 lei pentru calendar.

Costică Dragnea. Am primit 200 lei, din cari 130 lei pe 1927, iar restul pe 1928.

Silvia Cordea. Am primit lei 180, abonamentul până la 31 Decembrie 1927.

Costică Muntean. Am primit 180 lei pe 1927.

Alexandru Tordic. Am primit 260 lei. Abonamentul plătit până la 31 Dec. 1927.

Sab n. Olea. Cib. Am primit 150 lei.

Gheorgho Polveregean. Am primit 300 lei. Abonamentul plătit până la 31 Dec. 1927.

Redactor responsabil: IULIU MAIOR.

RECLAMA

este sufletul comerțului

Tuturor acelor, cari, fie în persoană, fie prin scrisori, prin trimiterea de cununi și de flori, ori prin participare la înmormântare, ni-au mângâiat în zilele de durere de după moartea scumpului și în veci neuitatului nostru soț, tată, bunic și socru: **Gheorghe Maior, învățator pensionar din Reghin**, le trimitem și pe această cale cele mai sincere ale noastre mulțumite. Bunul Dumnezeu să le răsplătească.

Reghin, la 8 Decembrie 1927.

Falnică familie.

Dr. GRASSER medic

Mediaș, Hotelul Vânător, Etaj I

RADIOSCOPIE ȘI RADIOGRAFIE

Orele de consultațiune: 10—12 a. m.
și 2—4 p. m.

(407) 1—2

Moară de vânzare.

Se vinde din mână liberă o moară cu motor de benzină, 16—20 Lang-Wolf, cu două perechi de petri, în comuna mare Sâncel (600 fumuri), posta Blaj.

Doritorii să se adreseze la moară.
(410) 2—3

AVIZ.

Am onoare a aduce la cunoștință On. P. că începând cu ziua de 15 Noembrie mi-am deschis din nou

Atelierul de pantofarie

în str. REGINA MARIA (casele dlui Șandru).

Pregătesc ghete de lux pentru Dame și Domni. Praxa îndelungată făcută în străinătate, mă pune în plăcuta poziție să pot executa cele mai moderne forme de ghete.

Rugând On. P. de binevoitorul sprijin, rămân,

Blaj, 12 Nov. 1927.

cu toată stima:

VASILE CIORTEA

(411) 2—4

Cine vrea să cumpere ceas de busunar ieftin să meargă la

M. Friedmann

Ceasornicar și juvarier BLAJ

Aici se vând ceasuri cu 350 L., garanție un an.

Patefoane 2500—3000.

Tot aici se află cele mai frumoase Cadouri de Sărbători.

Prețuri fixe, dar moderate

(460) 1—2

Administrațiunea centrală capitulară, — Blaj.

Concurs

La uzina electrică a fundațiunii Aug. Laday, dela Petrisat, este vacant un post de mehanic.

Retribuția: locuință, încălzit, luminat, și lunar 5000 Lei leafă, 30 kgr. grâu și 15 kgr. cucuruz.

Se publică concurs cu termenul de 15 Decembrie 1927. Concurenții vor adăura la cereri:

1. Extras de botez.
2. Certificat de calificare.
3. Certificat de serviciu.
4. Certificat de moralitate dela preotul local.

Blaj, 30 Noembrie 1927.

Dr. Ambroziu Chețianu
adm. capitular

Citiți „UNIREA POPORULUI“

Publicație

Subsemnatul face cunoscut, că se dă în arândă prin licitație, cu oferte închise, localul unde se găsește prăvălia „Consum“ din Blaj, iar marfa ce se găsește în magazinul prăvăliei se va vinde tot prin licitație cu oferte închise.

Ofertele se vor trimite subsemnatului, până cel mai târziu la 18 Decembrie c. Blaj, la 15 Noembrie 1927.

Dr. ZAHARIA BOILA
advocat

(123) 3 3

Au sosit.

Manuale didactice

pentru școlile primare. — 10% reducere în scopuri culturale.

Librăria Seminarului
Blaj.

Calendarul dela Blaj pe 1928.

Cetitorii și prietenii gazetei noastre să știe, că și în acest an scoatem „Calendarul dela Blaj“ cel atât de iubit și de căutat în anii de până acum.

Calendarul dela Blaj, pe care îl tipărește gazeta noastră, este cunoscut astăzi în tot Ardealul. El a fost primit cu cea mai mare plăcere, atât de preoți, cât și de cetitorii din popor. Toți cari l-au avut, îl așteaptă și de data acesta cu cea mai mare nerăbdare.

Vestim deci pe toți iubitorii Calendarului dela Blaj, că mult doritul lor prieten și sfătuitor se află la tipar, încă din vară, și va fi gata de drum încurând. Prin urmare, nimenea dintre cetitorii și cunoștii noștri, să nu aștepte, nici să nu-și cumpere alt calendar, decât pe cel dela Blaj.

Calendarul din anul acesta va fi și mai frumos și mai bogat decât cei din anul trecut. Vom avea iarăși două feluri de calendare, unul mai mare, cu șematism, pentru preoți și cărturari, și altul mai ieftin pentru popor, deopotrivă de frumoase și de interesante amândouă.

Prețurile calendarelor vor fi tot celea din anul trecut:

Calendarul popular Lei 20.

Calendarul preoțesc Lei 35.

Comandele de calendare se pot face de pe acum, cu atât mai vartos, că și anul trecut, comandele cari au sosit mai târziu, au rămas fără calendare. Prin Noembrie toate se trecuseră. Comandele se pot face mai ușor prin Dnii preoți sau cantori, cari adună banii și numele doritorilor. Calendarele le trimitem atunci pe un singur nume, cu cheltueli de postă mai puține.

După 10 calendare plătite înainte sau cu ramburs, dăm 1 Calendar popular în cinste, iar posta o plătește cumpărătorul. La 20 calendare, dăm gratuit 1 Calendar preoțesc.

ABONAȚII GAZETEI NOASTRE

capătă calendarele mai ieftin. Pentru abonați:

Un calendar popular 17 lei, luat în mână dela cancelaria gazetei.

Cine dintre abonații noștri ne trimite cu mandat postal pe înainte 19 Lei, primește calendarul acasă, cu posta plătită, fără recomandare.

Această înlesnire se face însă numai acelor abonați, cari au plătit abonamentul la gazetă pe întreg anul 1927.